

**Türkiye Cumhuriyeti
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı**

**Türkiye PMI Karbon Piyasası Geliştirme
Projesi
(P180248)**

**ÇEVRESEL VE SOSYAL
TAAHHÜT PLANI (ÇSTP)**

Mart 2023

ÇEVRESEL VE SOSYAL TAAHHÜT PLANI

1. Türkiye Cumhuriyeti (bundan böyle bu planda Alıcı olarak anılacaktır), Türkiye PMI Karbon Piyasası Geliştirme Projesini (Proje), Hibe Sözleşmesinde belirtildiği şekilde, Alıcı'nın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın (ÇŞİDB) yetki ve himayesi altında hareket eden İklim Değişikliği Başkanlığı (bundan sonra İDB olarak anılacak) aracılığıyla uygulayacaktır. Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (Banka), söz konusu anlaşmada belirtildiği şekilde Proje için finansman sağlamayı kabul etmiştir.
2. Alıcı, İDB aracılığıyla, Projenin Çevresel ve Sosyal Standartlara (ÇSS'ler) ve bu Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planına (ÇSTP) uygun olarak Banka tarafından kabul edilebilir bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır. ÇSTP, Hibe Sözleşmesinin bir parçasıdır. Bu ÇSTP'de aksi belirtilmedikçe, bu ÇSTP'de kullanılan büyük harfle yazılmış terimler, ilgili sözleşmede kendilerine atfedilen anlamlara sahiptir.
3. Yukarıdakilerle sınırlı olmaksızın, bu ÇSTP, Alıcı'nın İDB aracılığıyla uygulayacağı veya gerçekleştireceği; eylemlerin ve önlemlerin zaman çerçeveleri, kurumsal, personel, eğitim, izleme ve raporlama düzenlemeleri ve şikayet yönetimi gibi uygulanabilir eylemleri ve önlemleri ortaya koymaktadır. ÇSTP ayrıca, Proje kapsamında benimsenecek ve uygulanacak olan çevresel ve sosyal (Ç&S) araçlarını da belirlemektedir; bunların tümü, ÇSS ile tutarlı, biçim ve içerik açısından ve Banka tarafından kabul edilebilir bir şekilde önceden istişareye ve açıklamaya tabi olacaktır. Kabul edildikten sonra, söz konusu E&S araçları, Banka'nın önceden yazılı mutabakatı ile zaman zaman revize edilebilir.
4. Banka ve Alıcı arasında mutabakata varıldığı üzere, bu ÇSTP, Proje değişikliklerinin ve öngörülemeyen koşulların uyarlanabilir yönetimini yansıtmak veya Proje performansına yanıt olarak Proje uygulaması sırasında gerekirse zaman zaman revize edilecektir. Bu tür durumlarda, İDB aracılığıyla Alıcı ve Banka arasında imzalanan bir belge ile, yine İDB aracılığıyla Alıcı ve Banka bu değişiklikleri yansıtacak şekilde ÇSTP'yi güncellemeyi kabul eder. Alıcı, İDB aracılığıyla, güncellenmiş ÇSTP'yi derhal açıklar.

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ
İZLEME VE RAPORLAMA			
A	<p>DÜZENLİ RAPORLAMA</p> <p>ÇSTP'nin uygulanması, ÇSTP kapsamında gerekli çevre ve sosyal araçlarının hazırlık ve uygulama durumu, paydaş katılım faaliyetleri ve şikayet mekanizmalarının işleyişi dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere Projenin çevresel, sosyal, sağlık ve güvenlik (ESHS) performansı hakkında düzenli izleme raporları hazırlamak ve Banka'ya sunmak.</p>	<p>Hibe Yürürlük Tarihinden sonra başlayarak, Proje uygulaması boyunca Bankaya altı aylık raporlar sunulmalıdır. Yürürlük Tarihinden 30 gün sonraki ilk rapor da dahil olmak üzere her rapor, her raporlama döneminin bitiminden itibaren en geç otuz (30) gün içinde Banka'ya sunulmalıdır.</p>	<p>İDB Proje Uygulama Birimi (PUB)</p>
B	<p>OLAYLAR VE KAZALAR</p> <p>Cinsel sömürü ve suistimal vakaları, ciddi veya çoklu yaralanmayla sonuçlanan kazalar da dahil olmak üzere, Proje ile ilgili çevre, etkilenen topluluklar, halk veya işçiler üzerinde önemli bir olumsuz etkisi olan veya olması muhtemel herhangi bir olayı veya kazayı derhal Banka'ya bildirin. Olayın veya kazanın kapsamı, ciddiyeti ve olası nedenleri hakkında yeterli ayrıntıyı, buna yönelik alınan veya alınması planlanan acil önlemleri ve herhangi bir yüklenici ve/veya denetleyici firma tarafından uygun şekilde sağlanan bilgileri belirtin.</p> <p>Daha sonra, Banka'nın talebi üzerine, olay veya kaza hakkında bir rapor hazırlanması, ve sorunu ele almak ve tekrarını önlemek için alınacak her türlü önlemin belirtilmesi gerekir.</p>	<p>Olay veya kazayı öğrendikten sonra en geç kırk sekiz (48) saat içinde Banka'ya haber verin.</p> <p>Olay raporları, olay veya kazayı takip eden en geç 30 (otuz) iş günü içerisinde Banka'ya sunulur; söz konusu raporlar, temel neden analizini, alınan önlemleri ve tazmin tedbirlerini içerecektir.</p>	<p>İDB PUB</p>
ESS 1: ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLERİN VE ETKİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE YÖNETİMİ			
1.1	<p>ÖRGÜTSEL YAPI</p> <p>Bir çevresel ve bir sosyal irtibat kişisi atayarak Projenin ÇSG risklerinin ve etkilerinin yönetimini desteklemek için nitelikli personel ve kaynaklarla İDB altında bir Proje Uygulama Birimi (PUB)'nin kurulması ve idame ettirilmesi.</p>	<p>Hibe Yürürlük Tarihinden önce Hibe Anlaşmasında belirtildiği şekilde PUB oluşturun ve Proje uygulaması boyunca idame ettirin.</p>	<p>İDB PUB</p>
1.2	<p>TEKNİK DESTEK</p>		

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ
	<p>Danışmanlıkların, etütlerin (meteorolojik ve oşinografik analiz ve ölçümler; belirli açık deniz sahalarında jeolojik, jeofizik ve jeoteknik etütler, ekonomik ve mali ön fizibilite raporu vb. dahil), kapasite geliştirme, eğitim ve diğer teknik yardım faaliyetlerinin diğerlerinin yanı sıra Çevresel ve Sosyal Kısıtlama Analizi de dahil olmak üzere Proje, ÇSS'lerle ve Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik Yönergeleri (EHSG'ler) ile tutarlı olan ve Banka tarafından kabul edilen şartnameye (ToR'ler) uygun olarak yürütülür. Daha sonra, bu tür faaliyetlerin çıktılarının şartnameye uygun olması sağlanmalıdır.</p>	Proje uygulaması boyunca	İDB PUB
ESS 2: İŞGÜCÜ VE ÇALIŞMA KOŞULLARI			
2.1	<p>İŞ YÖNETİM PROSEDÜRLERİ</p> <p>İDB, hibe kapsamında finanse edilen faaliyetlerde yer alan işçiler için işgücü ve çalışma koşulları ile ilgili olarak Türk iş kanununun geçerli tüm hükümlerine ve Banka'nın ESS2'sine uyacaktır. Bu işçiler şunları içerir:</p> <ol style="list-style-type: none"> İDB PUB tarafından atanan devlet personeli. Bu personel, mevcut kamu sektörü düzenlemelerinin hüküm ve koşullarına tabi olmaya devam edecektir. Teknik uzmanlık, kurumsal gelişim, iletişim ve çevre ve sosyal korumalardan oluşan hibe finansmanı düzenlemeleri kapsamında işe alınan danışmanlık hizmetleri (firma ve bireyler). <p>Bu işçilerle ilgili hükümler arasında;</p> <ul style="list-style-type: none"> ÇSS2 kapsamında tanımlandığı gibi, yani Alıcı tarafından doğrudan veya üçüncü şahıslar aracılığıyla özellikle projeye ilgili olarak çalışmak üzere görevlendirilen Proje Çalışanlarının (doğrudan ve sözleşmeli işçiler) işe alınması, terfi ettirilmesi ve gerektiğinde istihdamlarının sonlandırılması ayrımcılık yapmama ve fırsat eşitliği, taciz etmeme ve örgütlenme özgürlüğü ilkeleri temelinde yapılacaktır. Tüm Proje Çalışanlarına, istihdam şartları ve koşulları, ulusal iş ve istihdam kanunları kapsamındaki hakları (ücretlerin ve kesintilerin ödenmesi, dinlenme ve işten ayrılma süreleri dahil) ile ilgili açık ve anlaşılır bilgi ve belgeler sağlanmalıdır; 	Proje uygulaması boyunca	İDB PUB

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ
	<ul style="list-style-type: none"> İşyerinde yürütülecek görevlerle ilişkili potansiyel iş sağlığı ve güvenliği risklerinin değerlendirilmesini dikkate alacak ve Sağlık Bakanlığı, DSÖ ve Dünya Bankası tarafından yayınlanan Covid-19 gibi bulaşıcı hastalıklara karşı koruma protokolleri gibi hafifletme önlemlerini içeren ÇSS2 ile uyumlu iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını sağlayın (konular ne olursa olsun ve saha görevlerini sınırlama olmaksızın). İşyerinde cinsel sömürü ve cinsel taciz ile ilgili uygulamalara karşı önlemleri belirleyen bir davranış kurallarının benimsenmesini sağlamak ve bu tür davranışlara yanıt vermek için ülkede mevcut olan sevk hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını sağlamak; ÇSS2 gereklilikleri ve yürürlükteki ulusal yasalar uyarınca çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmayı yasaklayın; ve 		
2.2	<p>PROJE ÇALIŞANLARI İÇİN ŞİKAYET MEKANİZMASI</p> <p>Bu projede doğrudan çalışan devlet memurlarının hızlı bir şekilde işgücü ve iş yeri sorunlarını ve bunlarla ilgili konuları misilleme olmaksızın dile getirmelerine olanak sağlamak için mevcut şikayet mekanizmasını sürdürün ve çalıştırın.</p> <p>Proje çalışanları mekanizmasının işleyişi hakkında raporlama yapın.</p>	<p>Proje uygulaması boyunca mevcut şikayet mekanizmasını sürdürün ve çalıştırın.</p> <p>Proje uygulaması boyunca proje çalışanları şikayet mekanizmasının işleyişi hakkında altı aylık raporlar gönderin.</p>	İDB PUB
ESS 3: KAYNAK VERİMLİLİĞİ VE KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE YÖNETİMİ			
3.1	<p>KAYNAK VERİMLİLİĞİ VE KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE YÖNETİMİ</p> <p>İlgili ÇSS'ler ve Dünya Bankası ÇSSGG'ler uyarınca kaynak verimliliği ve kirlilik önleme hükümlerinin ilgili teknik yardım şartnamelerine dahil edilmesini sağlayın.</p> <p>Proje faaliyetleri kapsamında kaynak verimliliği, kirlilik önleme ve yönetim önlemlerinin dahil edilmesini ve uygulanmasını sağlamak .</p>	<p>Şartnamenin hazırlanmasından önce</p> <p>Proje uygulaması boyunca</p>	İDB PUB
ESS 4: TOPLUM SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			
ESS 5: ARAZİ EDİNİMİ, ARAZİ KULLANIMINA YÖNELİK KISITLAMALAR VE ZORUNLU YENİDEN YERLEŞİM			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ
ESS 6: BİYOÇEŞİTLİLİK KORUNMASI VE CANLI DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			
ESS 7: YERLİ HALKLAR/SAHARA ALTI AFRIKA TARİHSEL OLARAK HİZMET ALMAYAN GELENEKSEL YEREL TOPLULUKLAR			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			
ESS 8: KÜLTÜREL MİRAS			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			
ESS 9: FİNANSAL ARACILAR			
Bu standart Proje ile ilgili değildir.			
ESS 10: PAYDAŞ KATILIMI VE BİLGİLENDİRME			
10.1	PAYDAŞ KATILIM PLANI HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI Paydaşlara zamanında, anlaşılır, ilgili bilginin erişilebilir olduğu ayrıca manipülasyon, müdahale, zorlama, ayrımcılık ve korkutma olmaksızın kültürel olarak uygun bir şekilde onlarla istişare etmek için önlemler içeren, ÇSS10 ile tutarlı bir Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanması, açıklanması, istişare edilmesi ve kabul edilmesi gerekmektedir.	PKP açıklanacak, danışılacak, değerlendirme ile nihai hale getirilecek ve Proje uygulaması boyunca uygulanacaktır.	İDB PUB
10.2	PROJE ŞİKAYET MEKANİZMASI Proje ile ilgili endişelerin ve şikayetlerin derhal ve etkili bir şekilde, kültürel olarak uygun ve Projeden etkilenen tüm tarafların kolayca erişebileceği şeffaf bir şekilde alınması ve çözülmesini kolaylaştırmak için ÇSS10 ile tutarlı bir şekilde isimsiz olarak iletilen endişeler ve şikayetler dahil olmak üzere maliyet ve misilleme olmaksızın ÇŞİDB'nin mevcut şikayet mekanizmasını sürdürmek ve işletmek.	Proje uygulaması boyunca şikayet mekanizmasını idame ettirin.	İDB PUB
KAPASİTE DESTEĞİ			
CS1	PUB personeline, ilgili İDB ve/veya ÇŞİDB personeline ve ilgili paydaşlara aşağıda listelenen konularda eğitim verilmesi:	Proje uygulaması boyunca	İDB PUB

ÖNLEMLER VE EYLEMLER	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ
<ul style="list-style-type: none"> • Bankanın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi • Ulusal çevresel ve sosyal mevzuat • Projenin Paydaş Katılım Planı (PKP) • Çalışma ve çalışma koşulları • Projenin Ç&S yönlerinin izlenmesi ve raporlanması • Ulusal İş, Sağlık ve Güvenlik mevzuatı • Toplum sağlığı ve güvenliği (CSİ/CT ve Covid-19 önleme tedbirleri dahil) • Davranış kuralları • Gerekğinde diğer ilgili konular. 	<p>Proje uygulaması sırasında yılda en az bir kez veya gerekirse daha sık olarak bilgi tazeleme eğitimleri.</p>	